

در سعادت ده باز عالی جوار نه
اداره حکومتی

عمل اذاره ..

مکتبۃ الفتن و حرب

۱۳۲۶

خطار

سلکنده موافق آثار جدید منسوخ
درج ایندهی قبول اولنور آثار اعاده او نزار

دین، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیاتدن و سیاستیاتدن وبالخاصه کرک میاسی و کرک اجتماعی و مدنی احوال و شئون اسلامیه دن بحث ایدر و هفتهده بر دفعه نشر اولنور.

در سعادت ده نسخه سی ۰ پاره ده

قیراهم دن مقوا بورو ایله کوندر یلوسہ ستوی
۲۰ غروش فضله آلمیز

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۱۳۲۴

صاحب و مؤسس لری :
ابوالعلا زین العابدین — ح. اشرف ادیب

آبونه بدالی
سنہ لکی الی آیانی غروش

هر طرف ایچون : ۸۰ ۴۰ «

اوچنجی جلد

۱ رمضان المبارک ۱۳۲۷ پنجشنبه ۳ ایلو، ۳۲۵

عدد : ۵۶

نشیت ایلمک او زره بر لسان تنسيق و تصفیه قومیسیون نک تشکلی اقتضا ایلر که بوقومیسیون بالطبع ارباب اختصاص دن منتخب بر افاده میند باشقة بشی اولاماز .

ایشته بعدما ممالک عهاینه نک تشنہ معارف اولان هر کوشنه سر پیشیدیر یاه جک کوچوک همکتابرده بوسایه ده ترجمه من خیلی سهولته تعلیم ایدیله بیلیر و مقصد ده معتدل بر طریق ایله وصول نمکن اولور .

ابراهیم علاء الدین

عالم اسلام

اسپانیا اختلافی

استانبول کونده لک غزن ته لری اوقویانلر ، مادرید و بارسلوندن چکلمنش محازبه واختلال تاغر لفنامه ارنی ، پاک ده نه اولدقلرینه دقت ایندن شویله برسوزوب چیزورلر : « مادرید — ملیله دن استخبار او لندنیه لظر آسپانیا عسکری دشمنی پوسکور تمشدیر ؛ عسکر لریمزر اضایعاتی جدی اولنله برابر ، دشمنک خساراتی فوق العاده عظیمدر .»

« بارسلون — حکومت علیه نه عصیان اینش اولان آنارشیستلر مناسترلر تعرض اینه اجتسار ایله راهب و راهبه لر تجاوز فضاحتی ارتکاب اینمش و حتی زاندارمه لرعاینه سلاح بیله استعمال ایلمشلر در . مع ما فیه سطوت حکومته مقابله دن عاجز قالهرق تار مار ایدیلمشلر در .»

الخ . . .

استانبول غزن ته لری یازدقلری خبرلرده اکثریا مقصود کوز تغز لر ، یازدقلرینک قارئلری طرفندن اکلاشیلوب اکلاشیلماهه نه ایسه اصلا اهمیت ویرمز لر .

یا کلش اولنقدن قورقا قیزین ادعا ایده بیلورم که غزن ته دن هیچ بریسی شمدي یه قدر شو « پوسکور تولان دشمنک » کیم اولدیغی ، اسپانیو لارک نزده و نیچون غوغای ایتدکاری ، بارسلونه وعلى العموم قاتالو نیاده ناصل و نه سبله برصیان چیقمش اولدیغی قارئلرینه اکلامامشدر . حالبوکه او « پوسکور تولان دشمن » وطن لریم ، هیچ بر حقه مستند اولنقدن تعرض ایدن اسپانیا حکومته قارئی مدافعه یه حالیشان مغرب اقصا عربی ، دین قرنداشلر من مسلمانلر در ، بارسلون آبارشیدستلری » ایسه پاپسلرک جهالت و تعصب بیرون دیر غندن قور - توله به حالیشان و صرف پاپسلر ایله اصلیز ادھ و سر ما په دارلر بداحصار نده ک حکومتن حمله لری دعوا ایه کیریشن ، ترقی وعدالت آرایی اهالیدن باشقة بشی دکلدر .

کونده لک غزن ته وظیفه لری تمام اتفا ایتمور لرس ، بلکه سز ، هفتله لق جموعه لر ، آز بحق وظیفه کز دن خارجه چیقرق او لسته بیله اونلزک اکسیکلری تمام لامق ایسترسکر . بو احتماله بناء ، اسپانیا

عمومک تربیه فکریه سنه خادم اولق لازم کلن غزن ته لریکزی ، کتابلریکزی خلق آکلامیور . بو کیدیشله محبوبه لدن و بناء علیه ضعف سیاسیدن قور تو لمیه جقسکز .»

صوکره بوفکره معارض اولان قسم دمنه افعیه ایتمک ایستیورلر که : « برد فمه شاعر و ادیب مطلقا هر کسیجه آکلاشیلمق لزو میله مقدید او لاما ز ، مع مافیه نمکن مرتبه ساده و ترجمه کله لرله کتاب و غزه ایاز یلما سنه بشی دیمه زن ، لکن عصر لردن بری اصل ترجمه دن پک او را اولا شان لسانز ، عربی و فارسیدن تحریرید ایدیلیر سه پک عربیان و سفیل قالیر ؛ بونمکن دکلسر .»

دوشونیلیر سه برجی قسم مباحثه افراطپور ایکنیجلر محافظه کاردیر . هر بریسی آیری آیری دیکله دیکی حالده حق ویرن برم تفکر خالفلر افکاری نی منزج ایدرسه بطریق اعتدال بولور ظن ایده رم : بن دیبورم که لسانز دور ساقه کزه برآقی نی اهاض حکومته پک پکرر ؛ تشکیلاتی حال ابتدائیه دکل فقط مشوش وغیر منتظمدر . نائل او حکومتی بونگون بز تنسيق و تصفیه ایله اداره ایتمک ایستیور سه ق لسانزی ده اویله ته بیق و تصفیه یه تابع طوئالم . چونکه مأمورین خاضره منک هیپنی استخدام ایتمک ناصل عدیم الامکان ایسه لسانز ک یه همه حال محتسباجی او لدیغمن مأمورلری دیمک اولان عربی و فارسی کله لری ده بوسپو تون اطره ایتمک او درجه امکانیز در . فرض ایده عربی و فارسی کله لری تمامیه قادر و خارجنده برآقدق . طبیعی ترجمه من او وقت بر چوق یکی کله لره محتاج اوله حق و طوئجع لر ، ده ایلیم نهار کی بر چوق کله لر یکیدن او کر نیمه جک ، او لا افاده مر امه عدم کفایه سی طبیعی اولان بولسان بداویتی صوکره لری مختلف حالات جسیه نک ؛ اصطلاحات و سائره نک ترجمانی ایتمک ایچون چالیشه به حق خلاصه بش آلتی عصر اولکی حاله رجعت لازم کله جک که منصفانه دوشونیلیر سه بوا فاطپور فنکرک مصیب و نمکن او له میه جنی ایلیم ایدیلیر . لکن ینه فرض ایده که لسانزی تصفیه ایتمک ایچون خصوصیه محافظه کار بولندق . اوحالده ینه ادبیات لر قسم کلیسی با خاصه توغل ایتمه نن مکاتب عالیه مأذونلری بیله آکلایه میه حق ، غزن ته لریزی ، کتابلریزی خلق او قویه میه حق و بوتشوش دوام ایدوب کیده جک . لسانزک عسرت تعمیمی ایجاد ایده بیلور دن بریسی ده املامزک یکنیسق اولنامسیدر ببر طالب برجی درجه ده قرائت اخصوصیه ندنه دوچار مشکلات اولور ، او قویه میه آکلامامق ایکنیجی درجه ده قالیر . شیمیزی مغارفزی عمومه تشیمیل ایتمک ایچون او لا : املایی دوزه لرک لازم که چکلر ده بوكا مأمور اولان اساده ایکه نتیجه اجتهدلر ندن بیویک فوائد حصولی قویا مأمول دی . ثانیا : غزن ته لری کتابلری با خصوص عمومه خطاب ایدن یونی غزن ته لرله عمومی کتابلری نمکن مرتبه ساده و گرفت ترا کیدن آزاده یازه می ایجاد ایدر که او تو ز ، قرق سنه لک سیای مطبوعاته باقیاسه بولز و نمک کندی کندی نه تقدیر ایدلری وایدیلکده او لدیتی کوزیلور . ثالثا : عربی و فارسیدن آلدیغمن کله لری تحدید و بونلرک معنالیه صورت استعمال لاری

غائب اولماسنے چوق خدمت ایمشددر . کرچہ ضابطلو آرہ سنده دخن استعدادلی ، چالشان ، جسور ، ناموسی و عملکتنی سونلر واردر ، بونلر کوبا محاربہ سندن صوکرہ ، اردونک تقایصی میدانه چیقارا راق اصلاحنی ایستہ مشردی . حکومت ، درحال بونلر کاغز لرینی قاباتدی ، اصلاحات ایله او پڑا شجته ، مستعد و مستقل الطبع ضابطلو طرد واخراج ایله وقت کھیردی . حکومت ایشنے کلمہن ضابطلو ، « دینسز » ، « رافقی » و « باشز » دیہ اعلان ایدیویریوردی . اون ایکی بیالق « تنسیقات » لک نتایجی شمدی « ملیہ » چوارندہ واضحًا کوئینیور .

لکن اسپانیا اصل امن ، کیرن ، بتین روحا نیلدر . بیسوک کوچک پاپسلر ، راہب و راہبہلر . بونلر غایت مرتب ، غایت منظم قارہ ، فیر ، بوز برادرودر . روحا نیلر ، اصل ہقادینلر واسطہ سیلہ اهالی بی ، حکومق ، ہرشیں الارینہ آملشلدر . شمی اسپانیادہ ایستدکلرینی یا پدیریمیلیورلر . روحا نیلر کاک مدھش سلاحلری « دینسز » و « رافقی » لق اتهامیدر . ذاتاً حکومتہ بو سلاحی و بنڈہ او نلدر . روحا نیلر ک اهالی پ تضییق نہایت چکلمز بر درجہ یہ کلیدیکنی ، صوک بارسلون و قایی اکلائیور : غایت متین ، معتقد ، منصب اولان بارسلون و سار راغوہ سکانی مناستلری تخریب و احراق ایدیویرلر ، راہب و راہبہلر ادا وجنا ایدیویرلر .

کلم زنکینلر ، و علی الخصوص سرمایہ دار سندیقه لرینہ : سندیقه لر ، اسپانیادہ اراضی بی ، یمور یولاری ، تجارتی ، معدن ایشی ، قیصہ سی بتون منابع ٹروتی الارینہ سیکر مشرددر . سندیقه لر حکومتہ و روحا نیلر استداد ایدرلر . وبودستکلر لہ قوی اهالی بی آلبایلکلرینہ صویارلر . سرمایہ دار ، روحا نی و حکومت ، بونلر اسپانیا بحکم ایدن ، اسپانیا بین ، چوایلین تریسومویرادر . قوانین ہب بونلر قائدہ سنہ تنظیم او نلور . سندیقالوہ زیان کله جک دیہ اسپانیول کویلوسہ ، پک چوق استعمال ایتدیکی تو توئی سربستجہ اکدیر مزار ... اکر اهالی تضییقہ تحمل ایدہ میرک امارہ قیام کو سترسہ ، درحال حکومت عکر لریلہ ، روحا نیلر وعد و تهدیدلر لہ قوشار ، کلبر ، یتشورلر ، زوالی کویلوہ کو ز آجدیر مازل .

شمیکی قاتلونیا عصیانی ، اسپانیول عرب محاربہ سندن آتش آلدی . لکن ملکتک احوالی او عصیانی حاضر لامشی . ذاتاً اسپانیا عرب محاربہ سی ، دھاطوغریسی اسپانیا حکومتک تمامًا حفسز عرب لر تعریضی ده ، او احوال غیر معقولہ نک طیی برتیجہ سیدر ، پاپسلر طایانیش سندیقالوک نامشروع منافع استحصال چون حرص و طمعیدر . باقکن ، محاربہ ناصل حاضر لاندی : مغرب اقصی سلطنت اسلامیہ سنک شہال ساجلنده ، ناصلہ اسپانیولر انہ کچہن برا ایک پارچہ اراضی وار . اسپانیولر اشبو مستملکلرندن کورک عکو . ملرینی کوندر مکدن بشقہ استفادہ ایتدکلری بوقدی ، استعمار ایزیلر دی ، انجق بر قاج سنه اول ، فرانس سرمایہ سی معاونتہ تشکل ایش برا سندیقا میدانہ چیقارق « ملیہ » دن پک او زاق دکاسدہ اسپانیولر اک اصلا حکملری بخاری اولمایان « دیف » اراضی سیندہ معدن قازدیر مرق

ای بیلن بر محرك ، اسپانیا و قائم اخیرہ سنہ داڑر ، بورا غن نہولندن برسنے یا زدینی مکتوہنک بعض بندلرینی ترجمہ ایدوب ، تقدیم ایلیورم . بنم ظن ایت دیکم کبی سزدہ فائدہ لی بولور سہ کز ، « صراط مستقیم » ہ بازار سکن .

ایشہ او مکتوہن ترجمہل : « اسپانیا نک بر چوق احتلاللار ، داخلی محاربہ لر ایله قازانیلمش بر مشروطیتی وار . ہم ده بمشروطیت غایت مکملدر : اسپانیولارہ باجلہ معرفت حریتلری تامین ایدیبور ، مجلس ملی انتخابی ایچون هر بر اسپانیوله حق انتخاب بیله ویریبور احاصی حر ، مساوا اپیور ، منافع عامہ بی ، حقوق عامہ بی کوزہ تیر بر مشروطیت ... لکن بونجق یا زیدہ بولیہ در ، ایشہ کانجہ حکومت ایت دیکی کبی حرکت ایدر ، طوریز ، دیله دکلرینی مجلس انتخاب ایت دیریز ، دیله مددکاری نی مجلس ک جوارینہ بیله یا قلاشدیر ماز . حکومت زنکینلر ایله روحا نیلر النده در . بناء علیه مجلس ملی یا ده انجق زنکینلر و روحا نیلر ، یاخود اونلر ک آدمی دیکر . سر ماہدارلر ، اسیلازادہلر و روحا نیلر ، یکدیکر . لریلہ غایت دوست و متفقدرلر ، خوشلیویہ کیتمہن ، ز عملر نجہ « مضر » اولان آدمی دیکر . سر ماہدارلر ، اسیلازادہلر و روحا نیلر ، نفی ایدرلر ، یاخود « آنارشیست » (باشز) دیہ بالاتهام حبس لیدرلر ، نفی ایدرلر ، حمو ایدرلر . انسان اسپانیادن کان خبلر لہ با قارسہ اور ادھ « آنار . شیست » دن چکیلمز صانیز . حالیوکہ اکثریسی منابع رسمیہ دن صیزان او خبلر ده « آنارشیست » دنیلن آدمیلر ، یا جمهوریت طرفداری ، یاخود ساده جه حریتپورلر در . حکومت بونلری انتخاباتہ اسلا صوقاز . ایشہ اسپانیا نک فملی مشروطیت !

اسپانیادہ مأمور پک چوق ، و غایت بھر کسزدر ، انکلتز ده بر کاتبک کور دیکی ایشی ، اسپانیادہ او نوز کشیلک بر قلم کورہ بیور . اسپانیادہ قلم افندیلر لہنے « یکن » لر دیرلر ، ذیرا بونلر ک ہپسی ، اولیای امورک یتشدیر یلیمک او زرہ بولشیدیریلمش یکنلریدر . — اسپانیادہ عسکر لک ده آلبایلکی بربادر : قانونہ کورہ ، اسپانیولر ک جملہ سی خدمت عسکریہ ایله مکلفدر ؟ فقط فعلاً آنجق فقرا چوجقلری بو مکلفیق ایفا ایدولر ، زنکینلر شویلہ بولیہ یولنی بولوب ، قان ویر یکسندن کندیلرینی معاف طو دیرلرلر . ضابطلو کاما لآ زنکینلر دن ، اسیلازادہ لر دندر . اسپانیا اردو سندہ ضابط غایت جوقدر ، اویله آلایلر واردکه ضابطلو نفر لر دن دها فضلہ کلیر ! اسپانیا اردو سی وقت صلح ده سکان بیک قدردر . ایشہ شو او فق اردو ده اون مشیر ، پشویز جزال وار ؟ اسپانیا نک بھری سی جبجدو ، کوبا محاربہ سندن برشی قور تارہ مدی ، بونکله برا بر ، بربھریہ مشیری ایله آلق فریق اون بش لوا و ۷۵۸ بھریہ ضابطہ مالکدر . بونلر ک ہپسی آیلک آلبورلر . ہم ده بیوک رتبہ لیلر ک معاشلری پک طول غوندر . اردو و بھریہ بی دخن قلمار دکی « یکنلر » طول دیرر ، رتبہ و نشانلر التاس ایله آلنور . کوبا محاربہ سندہ نفر لر جدا جسارت کو ستر دکلری حالدہ ، « یکنلر » لک جہیالتی ، قور قاتلی ، بھر کیسز لکی جربک

حکومتک ، سندیقالرک و اهل صلیب سفری ترتیبیله اوغراشان پاپاسلرک علیه‌لرینه قالقیورلر . . .

بومقاله‌ده درینجه دوشونلمه به دکرل برشیلی نقطه‌لر وار، او نلرک هربری اوزرنده توقف ایله تفکره دالسق ، ایش اوزوونه کیدر . آنجق «صراط مستقیم» ، یاقیندن تعقلی بریسنى آلب ، آزیجحق دوشوننم : روحانیلر ، زنکینلر ، بویوکار طرفی بالالتزام فقرای اهالی‌ی ، دین ایله تشویق ایده‌لرک ، حریه ، اولومه سورییورلر ؛ اهالی ، پک دینی ، غایت ایمانی ، اسپانیا اهالی‌ی ایسه ، دین دشمنلری ، مسلمان علیه‌نه حریه کیتمک ایسته‌مبور ، دین پیشواراتینه قارشی چویریلیور ، مناستلری ، کلیسالری یاقیور ، پاپاسلری ، راهب و راهبه‌لری دوکیبور ، سوکیبور ، حتی اولدیریبور . . .

عجبا بونک سبی نه ؟ خاق عنده‌ده پاپاسلرک فویه‌سی میدانه چیقمش اولمقدنی عبارت ؟ کرچه اهالینک برقسی «صلیب نامه» هلاله اعلان ایدیلن جهاد مقدسن «مراد» ، سندیقانک موافقی ایله سرمایه‌دارلرک ، حکومت آدم‌لرینک ، روحانیلرک حصه‌سندلری فائض و تتعنه اوکوزل ، صیحاق ، صاری آتونلره قاوشمق ایسته‌ملری اولدیقی بیلیور و بونک شمدی قاتولونیاده کوریلن پاپاسلر علیه‌ندعی حرکته شبهه‌سز بیوک برتأثیری وارد ، لکن ظنمجه سبب بالکز بودکل ، بریوک سبب‌ده قاتولیق روحانیلرینک عصر لردنبی اسپانیا به ایتدیکی ضررلردن تراکم ایتش کین وعداوت اولسه کرک .

حقیقت ، اسپانیا اوپاپاسلر اللدن نهر چکمده ، نهر ۱ روحانیلر ، عوامی قویون سوریی‌کی ، ایستدیکی طرفه سوق ایستدکن باشـقه قیـمـلـهـ دـرـیـسـنـیـ یـوـزـمـکـهـ قـنـاعـتـلـنـیـمـیـورـ ،ـ کـسـیـورـ ،ـ پـارـچـهـلـیـسـیـورـ ،ـ یـاـقـوـبـ قـاـوـوـرـیـیـورـ ،ـ اوـبـرـ دـنـیـادـهـ وـجـوـدـیـنـیـ سـوـیـلـهـیـوـبـ عـالـیـ اـوـرـکـوـتـدـیـکـیـ جـهـنـمـدـنـ بـورـادـهـ نـهـنـهـلـرـ کـوـسـتـرـیـوـرـلـدـیـ .ـ سـوـرـیـ دـائـمـاـ حـکـمـیـ آـنـتـدـهـ قـالـسـوـنـ اـیـچـونـ ،ـ بـوـ «ـچـوـبـانـلـرـ»ـ سـوـرـیـ اـفـرـادـیـنـیـ دـائـمـاـ «ـعـلـمـ»ـ آـفـاجـنـدـنـ اوـزـاقـ بـولـنـدـیـرـیـیـورـ ،ـ «ـترـقـ»ـ دـنـ منـعـ اـیـلـیـورـ ،ـ حـاـصـلـیـ «ـجـهـلـ»ـ وـ «ـظـلـمـتـ»ـ چـوـقـورـلـنـدـهـ اوـتـلـاتـیـوـرـلـدـیـ .ـ اـسـپـانـیـانـکـ ،ـ بـرـ زـمـانـلـارـ دـنـیـانـکـ الشـیـوـکـ دـوـلـتـیـ اـیـکـنـ ،ـ شـمـدـیـ بـوـقـدـرـ اـشـاغـیـ دـوـشـمـهـسـیـ اـکـ زـیـادـهـ «ـعـصـبـ»ـ کـوـرـکـوـرـیـهـ اـطـاعـتـ وـجـهـالـتـ سـیـئـهـسـیـلـهـ»ـ دـرـکـ [۱]ـ بـوـنـلـرـیدـهـ اـحـدـاـتـ اـیدـنـ ،ـ اـدـامـهـ اـیـلـهـنـ رـوـحـانـیـلـرـ اوـلـیـشـدـرـ .ـ اـیـشـتـهـشـمـدـیـ قـاتـولـونـیـاـیـلـرـ ،ـ رـوـحـانـیـلـرـینـهـ تـعـرـضـلـهـ بـیـلـهـرـکـ باـخـودـ بـیـلـمـیـهـرـکـ بـوـتـونـ بـومـاضـیـنـکـ اـنـقـامـیـ آـمـقـ اـیـسـتـیـوـرـلـزـ ،ـ صـانـیـمـ .ـ آـمـیـ .ـ

[۱] فکری عیناً «باقل» دن استعاره ایتمد . باقل ۱۹ نجی عصر میلادی‌ده یتشمش حکمای مورخینک اعاظمندند . اک مهم اثری «الکلتره تاریخ مدنیت» در . بونک آنچق بش جدالک مدخلانی بازابیلیش و ۱۵ جلد اوله‌جق متنی یازمه‌یه وقت بولامده‌دن ، کثرت سی واشتغال‌نتیجه‌سی اوله‌رق ، کثیف یاشنده اولوب کیتمشد . مدخلک برنجی جلدی «باقل»ی عصرک اک بیوک مورخاری صره‌سنه ادخاله کافی کلشند . مدخلک اسپانیا فصلنه متعلق مطره‌بازلنى ایله «جهاد مقدس» آراسنده‌کی رابطه‌یی بردلو آرایوب بولامیورلر ، بناء‌علیه حضرت عیسی دن استعداد ایله عرب اوزرینه صالدیره‌جلقارینه ، «بزه بوربک لزوی یوق !» دیه باخره‌رق ،

ارزومنه دوشر . او آرالق «ریف» ده مراکش سلطانی علیه‌نه قیام ایتش برعرب توره‌دیسی بولنیوردی . سندیقا ، بو توره‌دی ایله بمعاهده عقد ایدر . لکن سلطانه عاصی اولان بوعرب ، اساساً اویله‌معاهده‌لر عقدینه وسائله یه دا راحاز حقوق دکلادی ، بر اشقیاچته‌سی رئیسندن ، قطاع طریقلر سرکرده‌سندن عمارت‌دی . سندیقه عربک نه‌اولدیقی ، کیم ایدوکنی پک اعلا بیلیرسده ، بیلمه‌من لکدن کلوب ، ایشه الویردیکی ایچون ، اونی مقام سلطنته مدعا صفتیله طانیه‌رق هان معاهده معهودمی عقده مساعت ایلمشدی . سندیقانک اصل مقصدی بالکده هیچ معدن بولنیان طاغلر اطرافه آدم‌لر کوندره‌رک معدن دیه کوز بوبایه‌رق ، بورس‌لرده اوین‌امق ، پاره قزانمقدن عبارتدر . بوریف معدنلری سندیقانه اسپانیا متمولرینک بر جوگی کیرلر ، حکومت وروحاییون قوّة‌الظاهر اولور . سندیقا ملیله‌دن معدن اوچاقلرینه قدر تیمور یول پاپیرمه یه کریشور . «ریف» ده ساکن عرب ، هیچ خبرلری او لمقسین ، مساعده‌لری آلمقسین ، اراضیلرینه ایدیلن بو تجاوزدن ، غایت طبیعی ومشروع اوله‌رق ، متاثر اولورلر : اعتراض ایدرلر ، اعتراضلرینه آلدیرن او لماججه تیمور یولنی بوزمه‌یه قالقشیرلر ، مقابله‌ده بولنیان بر قاج اسپانیولی ده او بر دنیا به کوندریرلر . بونک اوزرینه سندیقا فریاده باشلار ؛ حکومت‌دن «منافع ملیة مقدسنه ک مدافعه‌سی» ضمته‌ده معاونت طلب ایدر ؛ حکومت‌ده هان عسکر کوندریو ، بولنیاچه اسپانیا - عرب محاربه‌سی ابتدا ایتش اولور . حربک بر نجی دورنده اسپانیولار ایچه تپه‌لئیرلر . لکن حکومت‌اللرینه طوتان زنکینلر ایله روحانیلرک منافی ، معدن سندیقه‌سنه مربوط اولدیقندن عسکری آرتندیروب ، عربلرک مطلقاً مغلوب ایتمه‌یه قرار ویریلور ؛ ردیفلر طوبلانور ، برچوق عائله رئیس‌لری چولوق چو جقلرندن ، حیفت چوبو قلنندن قالدیریلوب افريقا یه سوق ایدیله‌جک اولور .

بو اثنالرده روحانیلر حریه بر نوع «اهل صلیب سفری» سوسنی ویره‌رک خلق‌ک حسیات دینیه‌سی تهییج ایله‌رک ، سندیقا یه معاونت لازمه‌ده بولنیق ایسترلر . روحانیلر اداره‌سنده کی بر غزنه ، بوكونلرده «اسپانیا حامیسی حضرت عیسی» سرلو حملی بر باش مقاله نشرایده‌رک ریفده‌کی غوغایی «هلال ایله صلیب آراسنده ظهور ایتش بر جهاد مقدس» اوله‌رق بالتصویر ، سوزینه شویله‌نهايت ویریر : «اسپانیانک صاحب حقیقیسنه مراجعت ایدم ، اسکی زمانلرده صاریق‌لیلری چیکنین آتلریزه اویول کوستیردی ، مسلمان کوکسلرینه صاپلانان مزراقلاریزی او توجیه ایدر دی . شمديده قرون وسطی ده اولدینی کی عشق و شوق ایله باغیرهم : «يا حضرت عیسی ، اسپانیا حامیسی ، سندن مدد ! . . .»

لکن اسپانیا اهالی‌سی ، با خصوص قاتلونیالیلر ، سندیقانک مطره‌بازلنى ایله «جهاد مقدس» آراسنده‌کی رابطه‌یی بردلو آرایوب بولامیورلر ، بناء‌علیه حضرت عیسی دن استعداد ایله عرب اوزرینه صالدیره‌جلقارینه ، «بزه بوربک لزوی یوق !» دیه باخره‌رق ،